

שיחת השבוע

חב"ד
צעירי אגודת חב"ד
בית חב"ד, 750 סניפים
ברחבי הארץ

חנוכה והזהות היהודית

היו שסברו כי אפשר ורצוי לספוג השפעות זרות, ולהשתלב במרחב ההלניסטי. מהר מאוד התברר כי זה פתח למסלול יציאה מעם ישראל

האור היהודי. המאבק על הזהות היהודית מול ההשפעות הזרות

שבועות האחרונים עלתה על סדר היום סוגיית הזהות היהודית. כצפוי, היו שהסייגו טו מייד את הדיון לכיוונים פופורליסטיים ולא רלוונטיים. הם מיהרו להציג זאת כאילו טוענים שיש 'יהודים טובים' ו'יהודים פחות טובים'.

היו מי שמהירו לקפוץ על העגלה ולבלבל עוד יותר את היוצרות על-ידי הפרחת סיסמאות שזהות יהודית משמעותה שירות בצה"ל ותשלום מיסים. בעולם הרדוד והשטחי של ימינו גם אמירות חסרות שחר כאלה נקלטות. וכי מה הקשר בין חובות

אזרחיות לזהות יהודית? וכי בדואי או דרוזי שמשרת בצה"ל ומשלם מיסים נהפך ליהודי?

אין 'יהודי בשבילי'

חשוב לזכור שכל השיח בסגנון 'זה יהודי בשבילי' ו'זה לא יהודי בשבילי' הוא פשוט בדיחה. הזהות היהודית אינה נקבעת לפי טעמו של אדם זה או אחר. איש לא קיבל סמכות לשמש סלקטור בשער ולהחליט מיהו יהודי 'בשבילי'. הזהות היהודית היא מהות פנימית שאינה מותנית במעשיו ובהשקפותיו של האדם.

חכמינו כבר קבעו כי "ישראל, אף-על-פי שחטא - ישראל הוא". יהודי אינו יכול לחדול מלהיות יהודי, יהיו מעשיו אשר יהיו. באותה מידה מי שאינו יהודי אינו נהפך ליהודי על-ידי סיוע לעם ישראל. הוא יכול להיות אדם נהדר, שעושה רבות למען העם היהודי, ועל כן ייקרא 'חסיד אומות העולם'. אין לבלבל בין זה ובין זהות יהודית.

שטטוש המושגים הזה ממחיש את הצורך החיוני בהעמקת הזהות היהודית. הדור הצעיר סופג כל הזמן מסרים על 'שוויון' ועל הפלת המחיצות שבין העמים. הוא חשוף לתעמולה הקושרת בין תפיסת 'יחודו של עם ישראל לתפיסות גזעניות. יש גורמים הפועלים בדרכים מגוונות לרחיקת המילה 'יהודים' ולהחלפתה ב'בני-אדם', כי בימינו זה לא 'פוליטיקלי קורקט' לדבר על יהודים.

מה הפלא שרבים בבני הדור הצעיר אינם מבינים את משמעותה של הזהות היהודית. נישואין עם לא-יהודים אינם נראים להם דבר נורא. המילה 'התבוללות' אינה מעוררת בליבם דאגה. הרי 'כולנו בני-אדם', ומה זה משנה יהודי או לא-יהודי.

ההיסטוריה מוכיחה

זה בדיוק סיפורו של חנוכה - המאבק על הזהות היהודית מול השפעות התרבות העולמית הכללית. גם אז היו יהודים שסברו כי אפשר ורצוי לספוג השפעות זרות, ולהשתלב במרחב ההלניסטי. מהר מאוד התברר כי זה פתח למסלול יציאה מעם ישראל ולאובדן מוחלט של הזהות היהודית.

וגם בימינו הגבולות מיטשטשים. יהודים אינם מבינים מה הבעיה לחגוג את ה'נ'ובי גוד' או את החגים הנוצריים. הילד בקושי יודע מה זה פסח וראש השנה, וכבר מלמדים אותו על 'האלוין' ועל שאר תרבויות זרות. כך הוא מאבד את זהותו וכבר אינו יודע מי הוא והיכן ביתו, משפחתו ועמו.

אלפי שנים של היסטוריה יהודית מוכיחים כי אובדן הזהות מוליך היישר לטמיעה ולהתבוללות בין העמים. אנחנו יהודים כי אבותינו דחו את הבלבול והשטטוש הזה, דבקו ביהדותם, ואותה העבירו מאב לבן, מדור לדור. זהות זו עלינו לחזק ולטפח, כדי שנוסיף להיות עם יהודי.

יש חדש

הארץ כולה תואר

צעירי חב"ד ערוכים למבצע הגדול של הבאת אור החנוכה להמוני בית ישראל. חנוכיות ענק מוצבות במרכזי הערים ופרסמו מדי ערב את נס חנוכה במרחב הציבורי. בכבישי הארץ ינועו אלפי כלי רכב נושאי חנוכיות, ואף הם יתרמו ל'פרסומי ניסא' בחוצות הערים. עשרות אלפי קשישים וגלמודים יזכו לביקור בית ויקבלו את ערכת 'אור בלב'. גם השנה יופעל מיזם 'חנוכה ביחד', המגיש תכנית לכל המשפחה, שבמסגרתה תודלק חנוכייה במבואה של אלפי בניינים בארץ.

האור ינצח

מטה צעירי חב"ד למען נפגעי הטרור יקיים בע"ה ביום חמישי, גר חמישי של חנוכה, את מיזם 'האור ינצח'. משפחות שכולות ונפגעי טרור מוזמנים להדליק את החנוכייה המרכזית שמציבים שליחי חב"ד ברחבי הארץ, בשאיפה לשאת בנאוה את אור הקדושה שינצח את אפלת השנאה והטרור.

לומדים תניא

בית חב"ד המרכזי בבאר-שבע מגיש את 'לומדים תניא', בעריכת הרב חיים הבר (מהדורת שייקיץ). ספר ראשון מסוגו, המגיש את התניא כשיעורים ערוכים למסירת שיעור וללימוד עצמי. כעת הופיע החלק הראשון, על הפרקים א' יא בלקוטי אמרים. 368 עמודים. להשיג ב'קה"ת', 'חיש' ו'היכל מנחם'. הפצה ראשית טל': 08-6233197.

זמני השבוע

ירושלים	תל-אביב	חיפה	באר-שבע	אילת	ניו-יורק
15:57	16:18	16:06	16:20	16:23	16:12
17:17	17:18	17:16	17:20	17:22	17:15

שבת ישראל
קרם והומנים

לדעת טעם יהודי KEDEM

PRODUCT OF USA

סוד חלומותיו של יוסף

בתחילת הפרשה יוסף משתף את אחיו בחלום שחלם: "וְהִנֵּה אֲנִי חֹלֵם וְהִנֵּה אֲלֵמִים אֲלֵמִים בְּתוֹךְ הַשָּׁדָה וְהִנֵּה קִזְמָה אֲלֵמִיתִי וְגַם נִצְבָה, וְהִנֵּה תְסִבְיָה אֲלֵמִיתִים וְתִשְׁתַּחֲוֶינּוּ לְאֲלֵמִיתִי" (בראשית לז, יז). כאן מתעוררת שאלה גדולה: הלוא יוסף היה פיקח דיו להבין שאחיו שונאים אותו. מדוע הוסיף וליבה את הקנאה וסיפר להם את החלום? ואכן, התוצאה הייתה צפויה – "וַיִּסְפְּוּ עוֹד שָׁנָא אֹתוֹ עַל חֲלֹמֹתָיו".

אם לא דיי בכך, יוסף הוסיף וסיפר לאחיו על עוד חלום, הרומז כי גם יעקב ורעייתו משתחוים אליו: "הִנֵּה חֲלֵמִי חֵלֹם עוֹד, וְהִנֵּה הַשָּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאֶחָד-עֶשֶׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים לִי" (שם ט). נראָה שיוסף שב והתגרה באחיו – "וַיִּסְפֹּר אֶל אָבִיו וְאֶל אָחָיו", ואומר רש"י: "לאחר שסיפר אותו לאחיו, חזר וסיפרו לאביו בפניהם". מדוע נהג כך, ומדוע רש"י אינו מבאר שאלה זו?

חלומות פשוטים

אלא שרש"י אינו צריך לכאר זאת, מפני שההסבר מובן מעצמו. אכן, כאשר יוסף ראה שאחיו מקנאים בו על היותו אהוב במיוחד על אביו, ניסה לבטל את רגש הקנאה כלפיו. לכן כאשר חלם את חלומו הראשון, "מאלמים אלומים", סבר שדווקא על-ידי החלום הזה תוסר קנאת האחים.

כל החלומות שתוארו בתורה עד כה, פתרונם היה ברובד הפשוט. לדוגמה, סולם יעקב בחלומו ייצג את עליית המלאכים וירידתם. גם החלום על צאן לבן העביר ליעקב מסר בעניין הצאן. וכאשר חלם אברהם בברית בין הבתרים כי "אִימָה חֲשָׁבָה גְדֻלָּה נִפְלֵת עָלַי" זה היה רמז לחושך הגלות.

עניין של פרשנות

לאור זאת רצה יוסף כי גם חלומותיו יתפרשו כפשוטם, משמעות חלום השיבולים היא השיבול שלו יהיה איכותי. פשר זה של החלום אמור היה להרגיע את האחים, שכן גדולתו של יוסף מסתכמת ביכול בשדה ותו לא. יוסף ביקש לומר לאחיו: "אין מה לקנא בי".

אלה המזלות בלבד

כאשר יוסף חלם את חלומו השני, היה משוכנע שהפעם יצליח לעקור את השנאה כלפיו. בחלום זה ראה אחד-עשר כוכבים, המייצגים את המזלות הרוחניים. הכוכבים בלבד השתחוו ליוסף, ולא האחים עצמם. מכאן שאין ליוסף שליטה על אחיו.

לכן חזר יוסף וסיפר את החלום לאביו בנוכחות אחיו, מתוך תקווה שאביו יסכים לפירוש הממעיט של החלום, וכך תשכך שנאת האחים אליו. ואולם יעקב לא פתר את החלום בדרך זו, מפני שצפה את שלטונו העתידי של יוסף, ולכן – "וְאָבִיו שָׁמַר אֶת הַדְּבָר".

(תורת מנחם, כרך עד, עמ' 348)

אמרת השבוע

חנוכיית הפח

רבי חיים הלברשטאם מצאנו היה ידוע בעבודת הצדקה שלו, וכל סכום שבא לידי היה מוסר לצורכי צדקה. גם את חנוכיית הכסף שלו משכן, וחילק את הכסף שלו לצדקה. בערב חנוכה פדו בני הבית את החנוכייה, כדי שהצדיק יוכל להדליק בה את הנרות, אך בערב התברר שהוא כבר הספיק למשכן אותה מחדש...

תמה באוזניו בנו, רבי ברוך: "הייתכן שבבוא חנוכה אתה ממשכן את החנוכייה?".

השיבו רבי חיים: "וכי אתה, בני, מבקש ללמדני את יוקרו של חג החנוכה! הלוא משמחת תורה הנני מצפה בכל רמ"ח איברי ושס"ה גידי להדליק נרות החנוכה! אלא שגם החנוכייה של שלום-אלעזר (חנוכיית הפח של בנו הקטן) כשרה היא!".

חנוכה

מן המעיין

מהו חנוכה

מאי חנוכה? כשנכנסו יוונים להיכל טימאז כל השמנים שבהיכל, וכשגברה מלכות בית חשמונאי וניצחום, בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן, שהיה מונח בחותמו של כוהן גדול, ולא היה בו אלא להדליק יום אחד. נעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים. לשנה אחרת, קבעום ועשאוים ימים טובים בהלל והודאה.

(שבת כאב)

סיבת השאלה

מכל המועדים והימים הטובים חנוכה הוא היחיד שאינו נזכר בתורה ובכתובים, ולכן הגמרא שואלת "מאי חנוכה?".

(מגיד משנה)

חנוכת העולם

חנוכה, שבו הייתה חנוכת בית המקדש, רומז לחנוכת העולם. כי העולם נברא בשביל התורה וקיום המצוות, והיוונים רצו לבטל את התורה והמצוות מישראל. וכשגברו החשמונאים, התגברו התורה והמצוות וממילא נחנך העולם.

(עיטורי תורה)

הכול מודים בנס

למה קבעו את הנס על השמן ולא על שאר הניסים? משום שבשאר הניסים יש פתחון פה

לא מתרשמים מהחושך

זמן הדלקת נר חנוכה הוא 'משמשקע החמה' דווקא. אנו חיים בתקופת 'שקיעת החמה', זמן של חושך כפול ומכופל. ובכל-זאת אין יהודי מתרשם מהחושך השורר ברחוב, והוא מאיר את ביתו בנר מצווה ותורה אור, ולא עוד אלא שהוא עושה זאת "על פתח ביתו מבחוץ", כך שכל העולם רואה שאצל בני ישראל זורח אור התורה והמצווה.

(הרבי מליובאוויטש)

העיקר להוסיף

"בית שמאי אומרים פוחת והולך, ובית הלל אומרים מוסיף והולך" (שבת כא). "פוחת והולך", היינו שעיקר העבודה היא בסוד מרע, לתקן את הפגמים ולטהר את הטומאה. "מוסיף והולך", היינו שלמות יתר, להוסיף בתורה ועבודה, במצוות ומעשים טובים. והלכה כבית הלל, שעיקר העיקרים הוא השאיפה אל-על, לשכלול והתרוממות, להריקע שחקים.

(היהודי הקדוש)

לוח יומי ללימוד הרמב"ם כתקנת הרבי מליובאוויטש

יום בשבוע	ש"ק כ"ג כסלו	א'	ב'	ג'	ד'	ה'	ו'
ג' פרקים ליום	הל טמאוי משכב ומושב פרק א"ז	פרק ד"ו	פרק ז"ט	פרק י"ב	פרק י"ג. הל שאר אבות הטומאה פרק א"ז	פרק ג"ה	פרק ו"ח
פרק א' ליום	הל' מלוא ולוה פרק ט'	פרק י'	פרק י"א	פרק י"ב	פרק י"ג	פרק י"ד	פרק ט"ו

מעוניינים לקבל את השיעור לנייד? שלחו הודעת ווטסאפ למספר 058-7554144 וקבלו מדי יום את השיעור שבהרמב"ם. להאזנה לשיעור בג' פרקים חייגו: 03-3062770

הכניסו לבית את ה'נשמה'!

המגין היוקרתי 'נשמה' - הסיפורים מעוררי ההשראה שלכם, ההגות של תורת החסידות, החוויות המרגשות מבתי תנ"ך והדמיות המתקוות שפותחות את הלב

למטיים יצורפו גליונות 'פרשה' העלון הפופולרי והמבוקש מבית צעירי תנ"ך

chabad4u.org.il • 051-5415770

התרקמות מהלכי הגאולה

מַלְכוּת יוֹסֵף. כאשר סיפר יוסף לאביו על החלום שחלם - 'וְהִנֵּה הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֶחָד עֶשְׂרֵה כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים לִי' - הבין יעקב מייד את משמעות החלום, ולכן 'שָׁמַר אֶת הַדְּבָר', וכפי שרש"י מפרש: "היה ממתין ומצפה מתי יבוא". ציפיה זו דורשת ביאור: הלשון "היה ממתין ומצפה מתי יבוא" מלמד שיעקב ציפה לכך כאדם שמצפה לדבר טוב ומיוחל. מה המעלה בזה שיוסף ימלוך ואביו ואחיו ישתחוו לו?! הרבי מליובאוויטש מסביר (לקוטי שיחות ט"ו, עמ' 156) שיעקב אבינו ציפה וייחל לא רק למלכותו של יוסף במצרים, אלא למלכותו של יוסף בזמן הגאולה. הוא ציפה למשיח בן יוסף, שבא כהקדמה וכהכנה למשיח בן דוד. ציפיה זו מעניקה כוח לכל יהודי בכל משך הגלות להיות 'ממתין ומצפה': מתי כבר יבוא משיח צדקנו לגאול את עם ישראל.

פְּרִיץ. ייחוסו של משיח בן דוד, שכולנו מצפים לו, מתחיל בלידת פרץ, אבי אבותיו של דוד המלך. וכך המדרש אומר (בראשית רבה פרשה פ"ה): "ויהי בעת ההיא - רבי שמואל בר-נחמון פתח: כי אנוכי ידעתי את כל המחשבות. שבטים היו עסוקין במכירתו של יוסף; ויוסף היה עסוק בשקו ותעניתו; ויהודה היה עסוק ליקח לו אישה. והקב"ה היה עוסק - בורא אורו של מלך המשיח". בפירוש 'פה תואר' העניין מבואר יותר: "בא לתרץ סמיכות הפרשיות... כי ה' המסבב הסיבות הכין הכול בחכמה, כי על-ידי מכירת יוסף ירדו בני יעקב למצרים ונשתעבדו בהם; אך הקב"ה, המכין את הרפואה לפני המכה, סיבב הדברים כי ייוולד להם גואל... בעוד שבני-אדם עסוקים במחשבותיהם ובמעשיהם, הקב"ה לבדו חושב מחשבות לטובתם".

המהר"ל מפראג מציין (גבורות ה' פרק י"ח, ועוד) כי בעניין זה טמון סוד עמוק: "הדבר הזה מופלא מאוד למבינים... כי הוא עמוק מאוד". הוא מסביר שהקדושה וה'קליפה' כרוכות זו בזו, עד שה'קליפה' עצמה היא הנותנת כוח לקדושה להעבירה מן העולם. הוא קושר זאת בפסוק שנאמר על יעקב (בראשית כ"ב): "וידו אווזת בעקב עשיו", ומסביר שהדבר דומה לפר"י, "שכאשר הוא בלתי-נשלם, הוא בתוך הקליפה, עד שהפרי גדול ועומד על שלמותו, ואז, כאשר הפרי גדול, נפסדה הקליפה מכוח גדול הפרי".

הרבי מליובאוויטש מבאר (תורת מנחם כרך ה, עמ' 222) שכמה וכמה עניינים נעלים ביותר נולדו דווקא דרך 'ירידה' ו'מרמה': "עניינים נעלים צריכים לבוא בדרך של מרמה דווקא. וזה גם תוכן העניין של מעשה יהודה ותמר, שעל-ידי זה הייתה לידת זרח ופרץ, שממנו בא משיח, שלכן נאמר בהם 'תולדות מלא'. וכללות העניין בזה - שדווקא על-ידי הירידה נמשך ומתגלה אור נעלה ביותר שלמעלה גם מהאור שהיה קודם חטא עץ הדעת, ועד שהוא למעלה גם מהאור שהיה מאיר לפני הצמצום".

driv creative

בחנוכה הבא תחנכו בית משלכם

בזכות ייעוץ המשכנתא ופתרונות המימון שלנו תגיעו לדירה משלכם!

עד-90% המשיכה המשכנתא מימון

ועד 40 שנה פריסה

«חדשנות גישה פורצת דרך לרכישת דירה»

«גמישות התחשבות מלאה בתנאי הלווה»

«מהירות תקבלו מימון בחצי מהזמן שתמתינו בבנק»

077.231.1351

שיחת אפיון מקיפה חינם וללא התחייבות

פירוט מימון ומשכנתאות מבית אפן בסד גאון פיננסים

basad.co.il

ב"ה

מכון קדושת האות החדש ותיקון ספר תורה ישנים

קונה ספרי תורה פסולים (גם פיועדים לגניזה)

חיים (עוסק מורשה) 054-3175116 kdushathaot@gmail.com

וכן רוכשים כלי כסף, כתרים, ריעונים ועוד

תשלום הוגן

השמן הגיע בזמן

ההצלחה תלה לגמרי בזכותו של רבו. כעת עמד לפני האתגר המרכזי והקשה ביותר - כיצד להעביר את השמן לרבו.

בדרכים אורבות הסכנות בכל פינה, ובכלל, על היהודים נאסר לנוע ממקום למקום. והשעה כבר דוחקת ומחר בערב מדליקים את נרות החנוכה!

ניימן לא הרים ידיים, ובדרך פלאית מצא שליח שיצא לאזור ורפלט. תמורת סכום הגון נעתר הלה לעצור בביתו של רבי יוסף-אשר, ולמסור לידו את החבילה.

רק דבר אחד העיב את שמחתו של ניימן על מציאת השמן וההצלחה בשיגורו לוורפלט: הוא ידע כי השמן יגיע לרבו רק בערב השני של החג. אבל הוא התנחם בכך שלפחות מהערב השני והלאה יוכל רבו לקיים את המצווה בהידור.

ליל נר ראשון של חנוכה. רבי יוסף-אשר ניגש ברטט אל החנוכייה והשמש בידו. בהתרגשות ובדבקות בירך את שלוש הברכות. כשאמר "שעשה ניסים לאבותינו", עברה בראשו המחשבה כי העובדה שלפחות בלילה הראשון מתאפשר לו להדליק בשמן זית - היא נס.

הבוקר עלה, וככל שהתקרב הערב גבר כאב ליבו של רבי יוסף-אשר על שלא יוכל לקיים את המצווה בהידור, כמנהגו, גם בערבי החג האחרים. ופתאום דפיקות בדלת. בפתח עמד השליח וחבילה בידו. ליבו של רבי יוסף-אשר רטט מהתרגשות כאשר פתח את החבילה וראה את קופסת השמן שהגיעה אליו כמו מן השמיים. שמחתו הרקיעה שחקים והבית כולו צהל.

בזריזות ניגש להדלקת הנרות. הפעם אמר את ברכת "שעשה ניסים לאבותינו" ברגשות הודיה כפולים, על שזכה לקיים את הדלקת הנרות בהידור גם בימים טרופים אלה, ימי זעם וחורבן. רבי יוסף-אשר שר בהתלהבות ובדבקות את זמירות החנוכה ופיו מלא מילות שבח והודיה לה' יתברך.

למרבה הצער, כמה חודשים אחר-כך, בכ"ז באייר תש"ד, עלתה נשמתו של יוסף-אשר הי"ד בסערה השמימיה, במחנה הריכוז אושוויץ-בירקנאו. תלמידו, ר' זלמן ניימן, ניצל מהתופת והתגורר בציריך שבשווייץ.

(על-פי 'זכור' - אגודת זכור בישראל)

להשם יתברך שזיכני גם בצוק העיתים הנורא הזה להדליק בשמן זית לפחות בערב הראשון של חנוכה. הלוא דבר הוא!"

באותם ימים שהה באחת העיירות בהונגריה תלמידו הנאמן, ר' זלמן ניימן. הוא הכיר היטב את רבו וזכר עד כמה היה מהדר במצוות, וכיצד ניגש בחרדת קודש להדליק את נרות השמן בחנוכייה.

ניימן היה מודע למחסור החמור בשמן זית. כיצד יצליח מורי ורבי להשיג שמן זית להדלקת נרות החנוכה? טרדה גם אותו המחשבה. הוא

רבי יוסף-אשר התנחם בעובדה כי נותר בידו בקבוקון של שמן זית מהשנה הקודמת, אבל הוא הספיק לנר אחד, של הלילה הראשון בלבד

אחת החנוכיות שנבזזו בידי הנאצים בשואה. (צילום: יד ושם)

העלה בעיני רוחו את שמחתו של רבו אם יזכה לקבל שמן זית מהודר, והחליט לנסות את כוחו.

בדרך נס הצליח להשיג יום לפני החג קופסת שמן זית מהודר, שיספיק לכל ימי החג. את

נר ראשון של חנוכה. בידיים רועדות נטל רבי יוסף-אשר פולק את בקבוקון השמן היחיד ששמר בעליית הגג בביתו, ושפך את תכולתו לתוך הכוסית השקופה. נראה שזה יהיה הערב היחיד שבו יוכל להדליק נרות חנוכה בהידור.

רבי יוסף-אשר היה רבה של העיר ורפלט, בצפון מזרחה של הונגריה. אישיותו המיוחדת משכה אליו בחורים שחשקו בתורה. הישיבה שבראשה עמד מנתה כמאה תלמידים. אהבתו ומסירותו לתלמידיו היו מן המפורסמות. הוא החדיר בהם במסירות גדולה תורה ויראת שמיים, וגם היה להם לאב דואג והשתדל לעקוב אחר צורכיהם החומריים והרוחניים.

באותה מידת אהבה גמלו התלמידים לרבו. הם העריכו מאוד את רבו הנערץ, והשתדלו להיטיב עימו על כל מה שעשה למענם.

מאז עמד על דעתו הקפיד רבי יוסף-אשר להדר בקיום מצוות נרות החנוכה, ולהדליק את הנרות בשמן זית בלבד. ואולם באותם ימים התקדרו שמי אירופה. קהילות שלמות נעקרו מבתיהן ושולחו למשפרות, וגלי החורבן שטפו במהירות מדינה אחר מדינה.

כבר בראשיתה של שנת תש"ד היה רבי יוסף-אשר מוטרד מהשאלה מניין ישיג שמן זית לחנוכה. בשל המלחמה שרר מחסור חמור במוצרי יסוד בסיסיים, ושמן זית לא היה אפשר להשיג כלל. המחשבה כי תימנע ממנו האפשרות לקיים את המצווה בהידור, טרדה את מנוחתו.

מאמצים עילאיים עשה בניסיון להשיג את השמן. הוא היה מוכן לשלם תמורתו כל סכום שיהיה, אך לשווא. רבי יוסף-אשר התנחם בעובדה כי נותר בידו בקבוקון של שמן זית מהשנה הקודמת, אבל הוא הספיק לנר אחד, של הלילה הראשון בלבד.

הדאגה כיצד ינהג בימים הבאים של החג העכירה את רוחו. הייתכן שמפני מצוקת השעה ייאלץ לוותר על מנהגו? הוא ניסה לחזק את עצמו במחשבה בכיוון השני: "עליי להודות

סובלים מאקדמה / פסוריאזיס / גרד שלא עובר / מחלות עור אחרות?
האם שמעתם על הפטנט הישראלי מיביום?

די לסבול! יש פרוביוטיקה חדשנית לעור!

שירות לקוחות: 058-5554181
להזמנת באתר: www.mibiome.co.il

לרשימת בתי מרקחת וחנויות טבע ברחבי הארץ: mibiome.co.il/points-of-sale

הצטרפו גם אתם

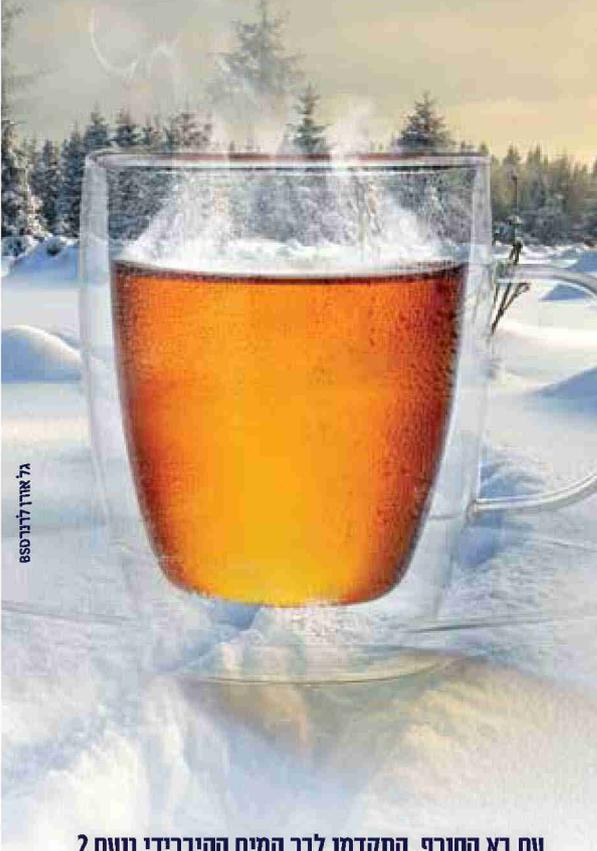
וקבלו מידי שבוע גלינות 'שיחת השבוע' להפצה באיזורכם או לבית הכנסת שלכם

הצטרפות באתר chabad4u.org.il או בטל' 053-5572770

בעלות סמלית • במאור: 15 עלוני שיחת השבוע + 4 עלוני 'פרשה' • לכמות גדולה יותר ניתן להזמין מספר רבילות

לכבוד: שירת מנחם 6 תשלול
לכבוד: שירת מנחם 6 תשלול

הוא לא יביא לכם שלג פסטורלי כמו בתמונות אבל כוס תה חמה ומפנקת, כן!

גל אורן לודסהיים

עם בא החורף, התקדמו לבר המים ההיברידי נועם 2, עם טכנולוגיית שבת למהדרין, שיאפשר לכם ליהנות ממים חמים וקרים לאורך השבת!

מוקד הזמנות: 077-230-47-57

רציתי לשאול

עם הרב נועם דקל
רב שכונה ומנהל בית חב"ד ביקנעם

התורה מדריכה אותנו שלא לכעוס על מי שעשה לנו רעה, ואף להיטיב עימו. האם זה אנושי?

להשתתף בשיעור. באחד השיעורים סיפר לנו, שפעם אחת נסע בכביש 6 במהירות גבוהה, ושוטר עצר אותו ושלל את רישיונו לכמה חודשים. להפתעתו אמר לו האיש שרצונו להודות לו. השוטר תמה, והאיש אמר לו: "אני מאמין שכל דבר שקורה לי הוא לטובה, ואם כן, אני רוצה להודות לך על הטובה שאתה עושה עימי..."

מכיוון שלא היה לו רישיון באותם חודשים, מצא טרמפ לעבודה עם שכן. יום אחד סיפר האיש שלנו לשכן על הקפדתו להניח תפילין, ועד כמה זה עושה לו טוב. הנהג אמר שאילו היו לו תפילין, היה מניח. מייד אמר האיש שהוא קונה לו תפילין, וכך עשה, ומאז אותו שכן מניח תפילין כל יום.

סיים האיש את הסיפור באומרו: "רואים אתם שהכול לטובה?"

השבוע חגגנו את י"ט בכסלו, המבטא את השמחה על שזכינו לקבל את תורת החסידות, פנימיות התורה. החסידות מגלה כי הקב"ה נמצא בכל פרט בחיינו, ומשגיח על כל אחד ואחת מאיתנו בהשגחה פרטית. ומכיוון שכן, כל מה שקורה לנו הוא לטובה.

דבר נוסף שהחסידות מלמדת, שירדנו לעולם הזה כדי לעמוד בניסיונות, ועלידי כך אנחנו מתעלים ומתרוממים. לכן כשקורה לאדם משהו שעלול להביאו לידי כעס או שמירת טינה, עליו לזכור שזה בעצם מבחן. כאשר יתגבר על הכעס, ואף ישיב בטובה תחת רעה – ישיג את העלייה הגדולה שבאה עלידי העמידה בניסיון.

יש לנו שיעור בחסידות, ואחד המשתתפים מתגורר בעכו ועושה בכל שבוע את כל הדרך ליקנעם כדי

הלכה למעשה

הרב יוסף גינזבורג
רב אזורי, עומר

כשאינן נרות לכולם

אם יש חנוכייה אחת בלבד לשני אנשים, יש אפשרות בשני הימים הראשונים שכל אחד מהם ידליק בקצה אחד של הנרות, והרווח בין הנרות ישמש היכר ברור למספר הנרות הנכון, ולרוב הדעות ייצאו ידי חובתם. ואולם בימים האחרים כבר לא יהיה היכר ברור, ולכן לא יוכלו שניים להדליק באותה חנוכייה.

מי שהדליק בטעות יותר ממספר הנרות של אותו ערב, לרוב הדעות דיי בכיבוי הנר הנוסף. ואם הדליק פחות מהמספר הנכון, יוסיף את הנר החסר בלי ברכה.

מי שאשתו מדליקה בעבורו בביתו והוא שוהה במקום אחר ורוצה להדליק נרות, לכתחילה ישתדל להדליק לפני הזמן שבו אשתו מדליקה, וידליק בברכה. עדיפות שנייה, לכוון מראש שאינו רוצה לצאת בהדלקתה. ויש שפסקו במצב זה להדליק בלי ברכה.

מקורות: שו"ע ורמ"א סי' תרע"א סי"ב, משנ"ב סי"ק ג, ופסקי תשובות סי"ק א, סי' תערב בפסקי תשובות סי"ק ג, וסי' תרע"ג במשנ"ב סי"ק טז. נטעי גבריאלי פכ"ב סי"ד.

שאלה: שלושה אנשים הנמצאים יחד בנר שלישי של חנוכה, ויש להם שלושה נרות בלבד. האם עדיף שידליק אחד מהם שלושה נרות, או שכל אחד מהם ידליק נר אחד?

תשובה: למנהג הספרדים, שבכל בית מדליקים בכל ערב חנוכייה אחת בלבד, אין כאן שאלה כלל, כי ממילא מדליק אחד בלבד, והאחרים ישמעו את הדלקתו וייצאו ידי חובתם.

גם למנהג האשכנזים שכל אחד ואחד מבני הבית מדליק, אין מקום שבגלל הנהגה זו ידליק כל אחד פחות ממספר הנרות לאותו לילה. הפתרון הטוב ביותר למצב המתואר בשאלה הוא ששניים ישתתפו עם אחד מהם בעלות של הנרות, והוא יקנה להם אותם וידליק את שלושת הנרות ויוציאם ידי חובתם.

התנורה האבודה

עוזי קפלון

49

תקציר: ברגע של הסח הדעת מר ישראל לא הבחין שיוני סלק בחשאי את התנפיה מתוך הקפסה שבתא המטען. הוא נסע מרצה לדרפו, אינו מעלה על דעתו שהבלוש בעקבותיו...

הקפסה קלה מדי...

לדרה! הריע שמואל, וחיים צחק. "לידיעתכם, אנחנו מגיעים לזירה אחרונים. מקנה שלא נגיע אחרי שיגמר הכל", והוא לחץ בחזקה על דושת הדלק.

מכשיר הקשר של השוטר טרטר. "שכונת שמואל הנביא? אין בעיה. אני מקנה שהוא לא הבחין בכם... אה? יפי. לא לשכח: המטרה היא לתת לו להפגש עם חבריו ורק אז לתפס את כלם. ברור?".

המתח באוויר המשטרתי גאה. בכל זאת, לא בכל יום מזדמן לנערים להשתתף בעצמם במבצע כזה. גם המתח במכוניתו של מר ישראל עליה. "הרגעו כבר!", התעצבן החוקר המזקן, שנהג במהירות מפרזת לכוון שכונת שמואל הנביא, בעוד חבריו אינם פוסקים מלצעק עליו בטלפון שהוא נדאי משקר להם והוא בכלל בדרפו לשדה התעופה עם התנפיה...

"הנה, אני כבר פה, בשכונה", צעק אל הסלולרי שלו. "בעוד דקה תראו אותי, חשדנים שכמותכם!" ומר ישראל נכנס בדהרה אל השכונה הירושלמית הוותיקה ונעצר מול בנין מגורים גדול. עוד כמה מכוניות נכנסו לשכונה עמו, מפונונים שונים, וחנו בנחת, בלא לעורר תשומת לב מיתרת. כעשרים זוגות עינים צפו על מר ישראל שיצא לאטו מן הרכב לעבר בני דודיו הנחמדים. שני גברים חסונים, מעילי עור שחר לגופם, התרוממו בזריזות מספסל רחוב לקראת מר ישראל, שלא זכה מהם אפילו לברפת שלום. הם נגשו הישר לאחורי המכונית. "נו, פתח כבר את המכסה!".

"הבנו? פתוח. מה, עדין אינכם מאמינים לי?", נדהם מר ישראל. "השתעמם לגמרי!" ולעצמו מלמל: "בני דודים שכאלה..." אבל השנים לא הקשיבו לו כלל. הם רכנו פנימה בלהיטות, בעוד כל אחד מנסה להקדים את חברו ולאחז בקפסה בעצמו. "אינך חושב שהקפסה קלה מדי?", העיר אחד מהם לתברו. זה מהר והניח את הקפסה על מכסה תא המטען ופתח אותה לרוחה...

"לכל הנגידות באזור! אני חוזר: כל הנגידות באזור, שימו לב. זה חיים. מה שאני מבקש זה, שכל המשטרות הרגילות תתכדו וישארו במקומן. אני רוצה מעקב שקט. ברור? יצאו רק המכוניות הסמויות. תודה!".

"סבא!", טפח השוטר חיים בעדינות על שכמו של סבא יחיאל, שעמד בצד דומע, ונחנקתו האהובה אחוזה חזק בשתי ידיו. "אני מניח שעדיף שתלה עכשו הביתה עם התנפיה שלך. אני מבין שהיא אוצר יקר בשבילך. אבל אתם, זאטוטים, פנה בחיבות אל שמואל, קובי ויונתן, לכם מגיע פרס! גם על התושיה, וגם על הרעיון המבריק, לשחרר את הגנב לדרפו כדי ללכד באמצעותו את שאר חברי הפנופיה. רוצים להצטרף אלי למבצע הלכידה?".

זה היה פרס מסעיר. האם סבא יסכים? "אל דאגה, סבא", הסביר חיים בחינה. "האטו שלי הוא בצבאי משטרה, קה שמומלא אינני מתכוון להתקרב עכשו אל החשוד. אני אתקרב רק בתם ההשתלטות, קה שאין כל חשש".

סבא הביט בעיניו של נכדו. המבט המפציר שלהם המס את לבו. "נו, טוב", הסכים בקשי. "אבל בזהירות, חמודים, ולא לעשות שום שטויות. ברור?".

"בטח", ענתה כנגדו מקהלה צוהלת, "תודה, סבא". ושלשת הילדים נדחסו במהירות לתוך הרכב המשטרתי עם חיים השוטר. "מבצע הלכידה יוצא

דבר התורה שלי

ללמד מיוסף

לפעמים היום מתחיל במצב רוח לא טוב. אין לכם סבלנות לחברים ולבני משפחה. אתם הולכים ללמודים ולא מוצאים כוח לומר שלום ולחיה לאף אחד.

עכשו חשבו על יוסף הצדיק. כשהוא בן שבע עשרה הוא סובל משנאתם של אחיו אליו. משליכים אותו לבור, על לא עול בפפו, ואחר כך מוכרים אותו לעבד. הוא מובל למצרים, ושם יוסף נעשה עבד בביתו של איש מצרי. ואז מעלילים עליו עלילה מרשעת והוא נזרק לכלא.

אדם שעובר דברים כאלה טבעי שיהיה ממרמר, מדקא, כבוי ואולי מיאש. אבל יוסף איננו מתיאש. הוא נמרץ ומלא מרץ ורוח עשיה. בבית הסהר הוא מתמנה למנהל על האסירים, ואפילו שר בית הסהר רואה ש"אשר הוא עשה ה' מצליח".

בקר אחד יוסף רואה כי שני שרי פרעה, שר המשקים ושר האופים, שנוכלאו בבית הסהר, עצובים ועצבניים. לכאורה היה צריה לשמח. הלא אחד משרי פרעה השליכו לכלא.

ובכל זאת יוסף מאיר פנים לשני השרים העצובים, ושואל אותם "מדוע פניכם רעים". לא קל להיות רגיש לסבלו של הזולת בשעה שאמתה עצמה סובל.

יוסף מבקש משר המשקים לדרב עם פרעה, כדי שידע שהוא יושב בכלא באשמת שוא וישחרר אותו. ואולם שר המשקים שוכח. והנה, כאשר יוסף משתחרר מהכלא ונעשה משנה למלך - אין הוא מתנמס בכל מי שגמל לו רעה. הוא משקיע את כל כשרונותיו בעשיית טוב, ובהצלת מצרים משבע שנות הרעב.

עלינו ללמד להתנהג כמו יוסף. תמיד להאיר פנים ולהתמקד בדברים החיוביים.

(על פי תורת מנחם, כרך נא, עמ' 419)

מה רבו מעשיהו ה'

הפילים החכמים

הם ענקיים אבל מהירים למדי, מגשמים אבל עדינים, כבדים אבל חכמים. מאוד חכמים. אלה הפילים, כמוכן.

הפילים נזונים מצמחים בלבד, אבל הם זקוקים לכמויות אדירות של מזון. פיל יכול לאכל כ-135 קילוגרם עשב ביום. משקלו של פיל נע בין 5 ל-12 טונות!

האיבר החשוב ביותר לפילים הוא החדק. בעזרתו הם אוספים מזון ומכניסים אותו לפיהם. באמצעות החדק הם גם נושמים, מריחים, וכאשר הם משתכשכים במים - החדק מונף למעלה ומספק להם אוויר לנשימה.

הפילים הם יצורי רגישים. הם מגוננים זה על זה, ואם הם מתקפים - הפילים החזקים יקיפו במעגל את הפילים החלשים והקטנים. פילים אפלו מתאבלים על מות חבריהם. יש שאף מזילים דמעות.

לפילים שפה משלהם, וחוקרים גלו שפיל מסגל לזהות את עצמו במראה, או לפתור פעולות פשוטות בחשבון. אומרים שלפילים יש זכרון מצוי, וזה נכון. הם זוכרים פילים אחרים שפגשו או מקומות שבהם היו.

הפילים גם נוחים לאלוף. בימי קדם שמשו פילים מאלפים למלחמות. אלעזר בן-מתתיהו, אחיו של יהודה המכבי, מת לאחר שדקר בחנית פיל מלחמה, אבל למרבה הצער הפיל קרס עליו.

אף שהם כבדים, הפילים מסגלים לרוץ במהירות של 40 קילומטרים בשעה. אזניהם הגדולות משמשות לקרוור הם הגורף.

בספרי ההלכה נאמר שכאשר רואים פיל מברכים עליו ברוח משנה הבריות. מספר, שיש כמה דברים שבהם יש דמיון בין הפיל ובין האדם.

מאת: דניאל גורדון
איור: מרדכי אייזנשטט

אמת ויצו

...וישר ונאמו

ספרו המפלא של אבי משפחת רוטשילד המפורסמת

תקציר: הנסיך וילהלם ופזרו המלמד זוכים לסיור אישי ברחבי הגטו, בהנחייתו של הילד היהודי השנון, מאיר אנשיל רוטשילד. הוא מראה להם את מוסדות התורה והחסד, אבל מצביע גם על המרגרות שפקדו את יהודי הגטו

יום יבוא ואעלה על בסי הפלובה. אם תספיק להפיר את דתך, אפנה אותך לתפקיד מבדד בגמשלה. אתה תזכה לנסף וזכה לרוב ולכבוד אדיר.

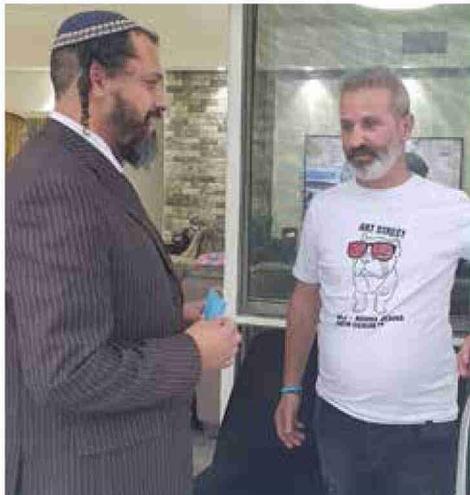

הכישוף יבוא איה

מה עושים בחנכה אם אבא חוזר הביתה להדלקת הנרות אחרי שעת השנה של הילדים (או מקצתם)? עליהם להדליק את החנכיה שלהם קדם לכן, לחכות קצת ליד הנרות, ואז ללכת לישון.

הלכה בשבוע

מהכלא בטורקיה לחנוכה בישראל

חיבוק חם. מורדי ורב בית הכנסת שלו, הרב דוד אלימיה

בכוח האמונה. "האמונה ליוותה אותנו"

דלת התא ואמרו לי שאני חופשי". המגעים הדיפלומטיים הנמרצים בין המדינות הובילו לשחרור המיוחל.

עם שובם לארץ ניסו לעכל את שאירע. "אני קוראת לזה יד אלוקים מכוונת", אמרה נטלי. "הרגשתי שקיבלתי מסר מלמעלה. תמיד הייתי חזקה באמונה, אבל חששנו שהסיפור עלול

שמחת השיבה הביתה. חיוך מאושר בנחיתה בארץ

להיגמר רע". החיבוק שקיבלו כאן לא יישכח מליבם: "כולם עטפו אותנו באהבה וחום", מציין מורדי.

כשמורדי אוקנין יברך השנה על נרות החנוכה, בביתו במודיעין, הוא ורעייתו, נטלי, יחוו מחדש את ההתרגשות שמילאה אותם בהדלקת הנרות אשתקד. הם חגגו אז לא רק את חג החנוכה, אלא גם את שחרורם מהכלא הטורקי ושיבתם ארצה בשלום.

הכול התחיל בטיול משפחתי בטורקיה. האישה צילמה תמונה באזור ארמונו של נשיא המדינה, ואנשי ביטחון זינקו לעברם והתחילו לתחקר את בני הזוג לפשר צילום התמונה, והחליטו להובילם למעצר. בתוך זמן קצר נהפך המעצר לדרמה גדולה. הכותרות באותם ימים דיברו על "חשד בריגול" ועל "חשש בישראל שהמעצר בטורקיה יהפוך למשבר חריף".

העם הנפלא שלנו

בני הזוג אוקנין, אזרחים תמימים, העובדים לפרנסתם באגד, לא הבינו מניין נפל עליהם התיק הזה. "היו בהתחלה הרבה מחשבות מטרידות", תיאר מורדי (48), "אך האמונה בבורא העולם החזיקה אותנו מהרגע הראשון. לא אמרו לנו דבר על האשמה בריגול, לא בשלב התשאול ולא במעצר. לא קלטנו את גודל הפרשה, עד שחזרנו לארץ וקראנו את הדיווחים".

הרגע שבו הפרידו אותם זה מזה היה קשה במיוחד. "אמרנו אחד לשני שנהיה חזקים ונחזור לילדינו, ובעיקר לילד הקטן בן החמש וחצי", הם מספרים. מורדי מוסיף: "ידענו שבארץ יעשו הכול כדי לשחרר אותנו. המחשבה על הערבות ההדדית ועל העם הנפלא שלנו, זה מה שהחזיק אותנו. אני בוגר ושיכוח. האמונה ליוותה אותנו לכל אורך הדרך. זכיתי וגם אשתי שומרת שבת והולכת לבית הכנסת. השבת אצלה היא קודש".

להתקיים על לחם ומים

נטלי מספרת כי על אף הקושי הגדול התעקשה להקפיד על הכשרות: "הייתי חלשה, באפיסת כוחות, ואיבדתי ממשקלי. לא יכולתי לאכול כמעט כלום, וביקשתי רק לחם ומים. הייתי אוכלת חתיכות קטנות של לחם עם מים רק כדי לשרוד, לא להתעלף או לאבד הכרה. כמעט נפלתי כמה פעמים".

היחס אליהם, הם מספרים, היה הגון. "התייחסו אלינו בצורה מכובדת", מספר מורדי, "ואז, פתאום, בלי שום הכנה מוקדמת, נפתחה

הרגע שבו הפרידו אותם זה מזה היה קשה במיוחד. "אמרנו אחד לשני שנהיה חזקים ונחזור לילדינו, ובעיקר לילד הקטן בן החמש וחצי"

נס שנגע בכולם

כמה ימים אחרי השחרור השתתף מורדי בהתוועדות חג הגאולה י"ט בכסלו בעירו, וחגג שם את הנס הפרטי שלהם. "קיבלו אותי בחום גדול כל-כך, עד שבעיניי עמדו דמעות של אושר מהאהבה של עם ישראל", הוא משחזר. כעבור כמה ימים חגג את ימי החנוכה בחברת בני המשפחה, בהתרגשות עצומה. "אמנם זה היה נס פרטי שלנו, אבל הוא נגע בכולם", אומר מורדי. "היה לנו חשש גדול שניאלץ לעשות את חנוכה מאחורי הסורגים בטורקיה, ובחסדי ה' זכינו לנס".

מורדי מספר כי עד היום הוא מתמודד עם החוויה הקשה. "הזיכרון תמיד יישאר", הוא אומר ומבקש להעביר מסר לקוראים: "חנוכה הוא חג של אור, וצריך להאמין שבסוף כל מנהרה של חושך יש נקודת אור. גם כשקשה צריך לזכור את התקווה ושיש ניסים!".

לקבלת מארז גליונות שיחת השבוע ישירות אליכם - הצטרפות באתר chabad4u.org.il או בטל' 051-5415770

מרגישים חג באושר עד

חנוכה שמח עם... אושר עד

